O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIYTA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI
AGROBIOTEXNOLOGIYALAR VA OZIQ-
OVQAT XAVFSIZLIGI INSTITUTI

Ro'yxatgaolindi: № BD-60810200 2024-yil "10" 04		"TASDIQLAYMAN" SamDUrektori: _____ R.I.Xalmuradov "___" _____ 2024 yil

YER TUZISH VA YER KADASTRI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	800 000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810 000 – Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60810200 – Agrokimyo va tuproqshunoslik

Fan/modul kodi YETEK1506 (bakalavriyat)	O'quv yili 2026-2027	Semestr V	ECTS – Kreditlar 6	
Fan/modulturi Majburiy		Ta'limtili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 6 soat	
I.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy (soat)
	Yer tuzish va yer kadastri	74	106	180

Fanning maqsadi (FM)	
FM1	**I. FANNING MAZMUNI** Fanni o'qitishdan maqsad – hozirgi va kelajak avlod manfaatlarini ko'zlab yerdan ilmiy asoslangan tarzda oqilona foydalanish va uni muhofaza qilish, tuproq unumdorligini tiklash va oshirish, tabiiy muhitni asrash va yaxshilash, xo'jalik yuritishning barcha shakllarini teng xuquqiylik asosida rivojlantirish, yuridik va jismoniy shaxslarning yerga bo'lgan huquqlarini himoya qilish qonunchiligini mustahkamlash uchun xamda yer kadastrini yuritish shart-sharoit yaratish maqsadida yer munosabatlarini tartibga solishdan iborat. Fanning vazifasi - talabalarga yer tuzish jarayonlari, yerga mulkiy huquq va boshqa ash'yoviy huquqlarning vujudga kelishini, yerga egalik qilish va undan foydalanish shakllarining xilma-xilligi, yer munosabatlari ishtirokchilarining teng huquqligi hamda ularning qonuniy huquq va manfaatlarini himoya qilishni xamda yer kadastrini yuritishni o'rgatadi

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)	
II.I. Fan tarkibigaquyidagimavzularkiradi:	
Mashg'ulotlarshakli: ma'ruza (M)	
M1	**Yer tabiiy resurs va ishlab chiqarish vositasi.** Tabiiy resurslar tushinchasi. Inson faoliyatining tabiiy muhitga ta'siri. Tabiiy resurslar orasida yerning ahamiyati. Yer ishlab chiqarish vositasi. Yer har qanday faoliyatning birlamchi asosi.Yer tuzumi va yer islohoti. Yer munosabatlari Jamiyatning yer tizimi. Yerdan foydalanish va yer egaligi tushinchalari. Yer tuzish va hududuni tashkil etish. Yer islohoti. O'zbekistonda yer islohotini o'tkazish maqsadida qabul qilingan qonunlar.Yer islohotining asosiy vazifalari
M2	**Yer resurslari va ulardan foydalanish** Yerlardan xo'jalikda foydalanish turlari va ularning huquqiy maqomi.O'zbekistonnning yer fondi. Yer toifalari. Yer turlari. Yerga egalik qilish va undan foydalanish.
M3	**Yer tuzish va uning mazmuni** Yer tuzish ishlarining obyektiv sabablari va sharoitlari, uning ijtimoiy tabiati. Yer tuzishning ta'rifi va mazmuni. Yer tuzishning rivojlanish qonuniyatlari. Yer tuzish tamoillari. Yerdan tabiiy resurs sifatida oqilona foydalanish va uni muhofaza qilish vazifasi. Yer tuzish tamoillari. Yer tuzishning yer islohotini o'tkazish bo'yicha vazifalari. Yer tuzish tizimi. Yer tuzish tizimi va uning tarkibiy qismlari. Yer resurslaridan foydalanish va ulami muhofaza qilish bosh chizmalari. Respublika, viloyat va ma'muriy tumanlarda yer tuzish chizmalari. Yer tuztsh loyihalari va ishchi loyihalar. Yer tuzish jarayoni, loyihaviy hujjatlar va mualliflik nazorati
M4	**Xo'jaliklararo yer tuzish** Xo'jaliklararo yerttuzishning vazifalari va mazmuni. Xo'jaliklararo yer tuzish jarayoni. Tayyorgarlik ishlari. Dala yer tuzish izlanishlari. Loyihalash uchun topshiriq..
M5	**Qishloq xo'jalik korxonalari yerdan foydalanishini tashkil etish** Qishloq xo'jalik korxonalari yerdan foydalanishini tashkil etish Yer egaligi maydonini belgilash. Yer egaligini joylashtiirish va shakllantirish. Xo'jalik qishlog'ini joylashtirish. Yer egaligi tarkibidagi yer turlari va maydonlarini belgilash.yer egaligining chegaralarini joylshtirish. **Fermer xo'jaliklarida yer tuzishning xususiyatlari**. Mavjud qishloq xo'jaligik korxonalarida yerdan foydalanishni tartibga solish. Yerga bo'lgan huquqni tasdiqlovchi xujjatlarni rasmiylashtirish va berish
M6	**Xo'jalikda ichki yer tuzish** Xo'jalikda ichki yer tuzish loyihasining mazmuni va vazifalari. Ishlab chiqarish bo'limlari va xo'jalik markazlarini joylashtirish. Almashlab ekish hududinit tashkil etish. Daraxtzor, yaylov va pichanzorlarni tashkil etish. Loyihani rasmiylashtirish va amalga oshirish.
M7	**Yer tuzishda geodezik asoslari.** Geodeziya fani, uning ahmiyati va vazifalari. Topografik plan, masshtab, profil. Oriyentirlash. Azimut, rumb, direksion burchak. Joyda chiziq uzunligini o'lchash. Yer tuzish uchun plan-xarita materiallaridan foydalanish. Gorizontal s'yomka. Verikal s'yomka. Menzula s'yomkasi. Taxeometrik s'yomka. Geografiya axborot tizimlari. Geografiya axborotni tizimlaridan yer tuzishda foydalanish
M8	**Davlat yer kadastrining nazariy asoslari** Xisob-kitob va yer kadastri to'g'risida umumiy tushunchalar. Davlat kadastrlarining yagona tizimida yer kadastrining o'rni, vazifasi va ahamiyati. Davlat yer kadastrlarining turlari, tamoillari va xujjatlari. O'zbekiston respublikasining yer fondi-yer kadastrining obyekti sifatida
M9	**Yer kadastri ma'lumotlarini olish, qayta ishlash va tahlil qilish usullari.** Yer kadastri ma'lumotlarini olish yo'llari. Yer kadastri ma'lumotlarini olish va qayta ishlashning statistik usullari. Yer kadastri ma'lumotlarini tahlil qilishning statistik usullari. Yer kadastrini yuritishda zamanoviy axborat texnologiyalaridan foydalanish.
M10	**Davlat yer kadastrining tarkibiy qismlari** Yer uchastkalariga bo'lgan xuquqlarni ro'yxatga olish. Yer xisobi, uning mazmuni, turlari va o'tkazish uslubiyati. Tuproq bonitrovkasi va uni o'tkazish uslubiyati. yerlarni iqtisodiy baxolash va uni o'tkazish uslubiyati
M11	**Korxona, muassasa va tashkilotlarda yer kadastri** Korxona, muassasa va tashkilotlarda yer kadastrining vazifalari va ahamiyati. Korxona, muassasa va tashkilotlarda yer kadastrini tashkil etish. Korxona, muassasa va tashkilotlarda yer egaligi, yerdan foydalanishni hamda yer mulklarining tavsifi. Korxona, muassasa va tashkilotlarda yer xisobi. Yer turlarining sifat tavsifi
M12	**Ma'muriy tumanda yer kadastri** Ma'muriy tumanda yer kadastrining mazmuni. Tumanda yer kadastrini hamda yerlardan foydalanishning davlat nazoratini tashkil etish. Tumanda yer kadastri xujjatlari. Tumanda yer uchastkalariga bo'lgan huquqlarni ro'yxatga olish tartibi. Tumanda davlat yer xisobi. Tumanda yer sifatini xisobga olish
M13	**Viloyatda yer kadastrini tashkil etish va yuritish** Viloyatda yuritiladigan yer kadastrining mazmuni va ahamiyati. Ma'muriy tuman va shaxar yer balansini qabul qilish tartibi. Viloyatda yer balansining mazmuni va uni tuzish shartlari. Viloyatda yer kadastrini va yerdan foydalanishning davlat nazoratini tashkil etish. Respublikada yer kadastri. Milliy yer xisobi.
M14	**Yer kadastri ma'lumotlaridan foydalanish**

	Iqtisodiyot tarmoqlarida yer kadastri ma'lumotlaridan foydalanish. Qishloq xo'jalik korxonasining ishlab chiqarish faoliyatini tahlil qilishda yer kadastri ma'lumotlaridan foydalanish. Yer tuzishda yer kadastri ma'lumotlaridan foydalanish.
M15	**Xorijiy mamlakatlarda yer kadastri** Jaxon yer fondi va uning davlatlar aro taksimoti. Rivojlangan mamlakatlarda yer kadastri. Mustaqil davlatlar xamdustligida (MDX) yer kadastrini yuritish xususiyatlar. Markaziy Osiyo davlatlarida yer kadastrini yuritishning uziga xosligiva lokalkichik monitoring, ulaming vazifalari va axâmiyati.
III. Amaliymashg'ulotlarbo'yichako'rsatmavatavsiyalar: Amaliy (A) Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.	
A1	Karta va planda shartli belgilarni o'kishni o'rganish
A2	Xo'jalik planining masshtabi. Masshtab turlari bilan tanishish.
A3	Berilgan rumb burchagi va chiziq uzunligi bo'yicha plan chizish.
A4	Topografik karta bilan tanishish. Nuqtalar koordinatasi va joyning nishabligini aniqlash.
A5	Topografik kartada, xo'jalik planida va joyda oriyentirlash.
A6	Topografik kartada gorizontallar asosida misol yechish.
A7	Yerni tekislash. Yuzani nivelirlash.
A8	Joy planini chizish.
A9	Xo'jalikning yer maydonlarini hisoblashni o'rganish.
A10	Ekin turlarini joylashtirish
A11	Yer uchastkalariga bo'lgan huquqlarni ro'yxatga olish
A12	Ro'yxatga olishning mazmuni va moxiyati bilan tanishish, ro'yxatga olish xujjatlarini o'rganish. Ro'yxatga olish obyeki bo'yicha materiallarni tayyorlash.
A13	Yer uchastkasiga beriladigan kadastr raqamini shakllantirish. Belgilangan tartib bo'yicha yer uchastkasini ro'yxatga olish. Ro'yxatga olish xujjatlarini to'ldirish va guvohnomani tayyorlash.
A14	Yerdan foydalanuvchi subyekt xududida yer hisobini yuritish
A15	Subyekt xududida yerdan foydalanishni va mavjud yer hisobi xujjatlarini o'rganish, maydonlarni hisoblash qaydnomasini va xo'jalik tarxini taqqoslash. Tuzatma varaqasini to'ldirish. Kanallarning sug'orish maydoni bo'yicha yerlarni taqsimlanishini hisoblash.
A16	Yer turlarining sifati haqidagi ma'lumotlarni aniqlash. O'zgarishlarni yer maydonlari qaydnomasiga va yer hisobining boshqa xujjatlariga kiritish. Tushuntirish xatini yozish.
A17	Xo'jalikning yangi yer hisobi tarxini tayyorlash.
A18	Tuman yer balansini tuzish
A19	Tuman yer kadastriga oid xujjatlar bilan tanishish. Tuman yer fondi tarkibini asosiy yerdan foydalanuvchilar va yer turlari bo'yicha aniqlash.
A20	Tuman yer maydonlari eksplikasiyasini to'ldirish.
A21	Qishloq xo'jalik korxonalari yer maydonlaridagi o'zgarishlar haqidagi ma'lumotlarni aniqlash.
A22	Yer maydonlarida yuz bergan o'zgarishlarni hisobga olgan holda tuman yer fondining mavjud holati bo'yicha hisobotni to'ldirish (22 va 22a sonli shakllari). Tushuntirish xatini tayyorlash.
IV. Laboratoriya mashg'ulotlaribo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar O'quv rejasiga laboratoriya ishi kiritilmagan.	

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

"Yer tuzish va yer kadastri" fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarning kalendar tematik rejasi

№	Mustaqilta'limmavzulari
1.	Yerning ijtimoiy ishlab chiqarishdagi o'rni va ahamiyati.
2.	Yer tuzish turlari, ularning mazmuni, o'zaro bog'liqligi va ularda yechiladigan masalalar.
3.	Geodezik tayanch tarmog'i.
4.	Davlat geodezik tarmog'i.
5.	Topografik s'yomka turlari.
6.	Teodolit s'yomkasi.
7.	Taxeometrik va menzula s'yomkasi.
8.	Yer tuzish kartalarni yangilash.
9.	O'zbekiston Respublikasi Yer kodeksini o'rganish.
10.	Yer to'g'risidagi qonun xujjatlari.
11.	Yer fondi, yer tuzish, yer monitoringi, davlat yer kadastri va boshka moddalarini o'rganish.
12.	Fermer xo'jaligini tashkil etish bo'yicha xukumat qarorlarini o'rganish.
13.	Yer islohoti, maqsadi va vazifalari, yer egaliklari va yerdan foydalanuvchilar.
14.	O'zbekistonda xozirgi yer isloxotining asosiy xususiyatlari.
15.	Yerga bo'lgan mulkchilik turlari.
16.	Yer uchastkasiga bo'lgan huquqlarni davlat ro'yxatidan o'tkazishning mazmuni.
17.	Ro'yxatlash ishlarini o'tkazishda sug'oriladigan mintaqalarda o'ziga xos xususiyatlari.
18.	Yer kadastri ma'lumotlarini qayta ishlashda ko'llaniladigan matematik usullar.
19.	Qishloq xo'jalik korxonalari yer maydonlaridagi o'zgarishlarni hisobga olib boorish
20.	Noqishloq xo'jalik korxonalarida yer hisobini yuritish tartibi.
21.	Respublika,viloyat hamda tuman (shahar) mikyosida yer kadastrini yuritish
22.	Respublika,viloyat hamda tuman (shahar) mikyosida yer kadastrini boshqarish.
23.	Yer tuzishda yer kadastri ma'lumotlaridan foydalanish.
24.	Mustaqil davlatlar hamdustligida (MDX) yer kadastrini yuritish masalalari.
25.	Markaziy Osiyo davlatlarida yer kadastrini yuritishning uziga xosligi va hozirgi holati

"Yer tuzish va yer kadastri" fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim va ko'nikmalarni shakllantirish nazarda tutilgan. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan mavzularni normativ-huquqiy hujjatlar va o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish, ilmiy maqola, tezislar tayyorlash, amaliyotdagi mavjud muammolarni yechimini topish, fanning dolzarb muammolarini qamrab oluvchi loyihalar tayyorlash, o'rganilayotgan mavzu bo'yicha asosiy ilmiy adabiyotlarga annotasiya yozish kabi ko'rinishdagi ishlarni bajarish tavsiya etiladi.Keltirilgan mavzularning har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim va ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3	**VI. Fanni o'zlashtirishining natijasida (shakllangan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: **"Yer tuzish va yer kadastri"** fanidan talabalar- mamlakat iqtisodiyotida yer tuzish va yer kadastrining o'rni va ahamiyatini, xo'jaliklarda yer tuzish va yer kadastrini yuritish samaradorligini kompleks baholashni to'g'risida ***tasavvurga va bilimga ega bo'lishi kerak;*** **"Yer tuzish va yer kadastri"** fanida talabalar umumxo'jalik ahamiyatiga ega obyektlarini joylashtirishni iqtisodiy asoslash, yer tuzish va yer kadastri loyihalarining iqtisodiy - samaradorligini kompleks baholash, qishloq xo'jalik korxonalari yer egaliklari va yerdan foydalanuvchilar yerlarining optimal o'lchamlarini aniqlash va iqtisodiy

	samaradorligini baholash ***ko'nikmalariga ega bo'lishikerak;*** - yer kadastrining ijtimoiy-iqtisodiy xarakterini, qishloq xo'jalik korxonalari yer egaliklari va yerdan foydalanuvchilar yerlarining optimal o'lchamlarini va iqtisodiy samaradorligini baholash ***malakalariga ega bo'lishikerak***.
4	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari** • Ma'ruzalar; • Interfaol keys-stadilar; • Seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • Guruhlarda ishlash; • Taqdimotlarni qilish; • Individual loyihalar; • Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar; • Ko'chmadarsmashg'ulotlari.
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar**: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

6.ASOSIY ADABIYOTLAR

1. Avezboev S., Karaboeva T. «Yer tuzish» Darslik. T.- «ToshDAU» 2005. 305 b.
2. Sharipov S.R.Yer tuzish asoslari o'quv qo'llanma. Toshkent. 2019. 100 b
3. Babajanov A.R, Raxmonov K.R, G'ofirov A. "Yer kadastri". Toshkent. TIMI, 2008
4. Jurakulov D.O., Yarmatova D.S. Davlat yer kadastri .O'quv qo'llanma. Toshkent, Fan. 2019 302 bet
5. Чертовицкий А.С., Базаров А.К.. Земельный кадастр. -Т.: "Fan va texnologiya" , 2013, 296 стр.

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi «YER KODEKSI». Toshkent. «O'zbekiston» 1998 yil.
2. O'zbekiston Respublikasi «Davlat yer kadastri» to'g'risidagi qonuni. Toshkent. «O'zbekiston» 1998 yil
3. O'zbekiston Respublikasi "Davlat kadastrlari to'g'risida"gi qonuni. Toshkent. "O'zbekiston "2000 y.
4. X.Q.Namozov, K.I.Shadraimova, Sh.M.Turdimetov «Tuproq bonitirovkasi» «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi» Toshkent 2004. 28
5. Turapov, X.Namozov "Tuproq bonitirovkasi". "Fan va texnologiya nashriyoti. Toshkent 2010 y. 24-76 bet o'quv qo'llanma

AXBOROT MANBAALARI

1. www.lex.uz- O'zbekistoon Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
2. www.zeonet.uz
3. www.agrar.uz
4. www.kutubxona.uz
5. www.soil science
6. www.soil fertilite.
7. www.world fertilizer
8. www.soil mapping

7.	Fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024yil "24" avgustdagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8.	**Fan/modul uchun mas'ullar**: Bobobekov Isomiddin – Sharof Rashidov nomidagi SamDU, «Tuproqshunoslik va agrotexnologiyalar» kafedrasi dosenti, qishloq xo'jalik fanlari nomzodi
	Taqrizchilar: M.Abduraximov – qishloq xo'jaligi fanlari doktori, professor. (tel: 93-3502596). V.Niyozov–Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti "Geomatika muhandisligi" kafedrasi katta o'qituvchisi, t.f.f. d.

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'iasosida fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais - **Sh.T.Xoliqulov.**

Kafedra mudiri: **Sh.T.Xoliqulov**

Institut o'quv uslubiy kengash raisi: **Sh.Mamasov**

Institut direktori: **T.F.Rajabov**

Sh. Rashidov nomidagi SamDU O'quv ishlari bo'yicha 1-prorektor: **A. S. Soleyev**

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi instituti 60810200 - Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi talabalari uchun Yer tuzish va yer kadastri fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

60810200 - Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi 3-kurs talabalari uchun Yer tuzish va yer kadastri fani 5-semestrda rejalashtirilgan bo'lib, unda ma'ruza amaliy va laboratoriya mashgulotlari mavzulari tasdiqlangan fan dasturi asosida, mavzular ketma-ketligi biri-birni to'ldirib, fanning barcha bo'limlarini qamrab olgan. Mustaqil ta'lim mavzulariga alohida e'tibor berilgan. Unda talabalar mustaqil ta'lim mavzularni bajarishlarida fanning bo'limlaridagi mavzular bo'yicha topshirilarni bajarishi orqali bilim va ko'nikmalarni shakllantirishiga alohida etibor qaratilgan. Sillabusni tuzishda muallif faning maqsadi, vazifasi, fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar, ta'lim natijalariga e'tibor qaratgan. Shunindek fanni baholashda kredit mezoni va tartibi, darsdagi faolligi, mustaqil ta'lim topshiriqlari, bajarish bosqichlari ularga ajratilgan ballari keltirilgan.

Xulosa qilib aytganda, 60810200 - Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi uchun "Yer tuzish va yer kadastri" fanidan tuzilgan ushbu fan dasturi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan qo'yilgan talablarga to'liq javob beradi va uni foydalanishlari uchun tavsiya etaman.

Samarqand davlat arxitektura-qurilish
universiteti "Geomatika muhandisligi"
kafedrasi katta o'qituvchisi, t.f.f.d.

V.B.Niyazning imzosini
XODIMLAR BO'LIMI SamDAQU
TASDIQLAYMAN
KB BOSHLIG'I

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi instituti 60810200 - Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi talabalari uchun Yer tuzish va yer kadastri fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Mazkur fan 60810200 - Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi 3-kurs talabalari uchun ushbu fan 5- semestrda rejalashtirilgan bo'lib, unda ma'ruza amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari mavzulari o'quv rejasi asosida tuzilgan, mavzular ketma-ketligi biri-birni to'ldirib, fanning barcha bo'limlarini qamrab olgan. Mustaqil ta'lim mavzulariga alohida e'tibor berilgan.

Ushbu dasturda talabalarning mazkur fan bo'yicha bilim va malakalarini egallashi, ko'nikmalarini shakllantirishiga qaratilgan. Unda talabalarga yer tuzish va davlat kadastrlari tizimi, xususan yer kadastri fanini mukammal o'zlashtirishda amaliyotda qo'llanib kelinayotgan yo'riqnomalar, me'yoriy xujjatlar va uslubiy ko'rsatmalardan foydalanish asosida yer tuzish va yer kadastrining rolini aniqlash, uning yechimlarining samaradorligini baholash va iqtisodiy asoslash uslublarini takomillashtirish, yerdan foydalanishni yaxshilashning eng samarali yo'llarini aniqlash; yer egaliklari va yerdan foydalanuvchilarning rasional turlarini, qishloq xo'jalik ishlab chiqarishini va unga mos ravishda hududni tashkil qilish usullarini asoslash, yer egaliklari va yerdan foydalanuvchilar yerlarining optimal o'lchamlari va tarkibini belgilash, ularni rivojlantirishning ustivor yo'nalishlarini tanlash, samaradorligini oshirish yo'llarini aniqlash bo'yicha ma'lumotlar bayon etilgan.

Ushbu dastur, oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan qo'yilgan talablarga to'liq javob beradi va uni foydalanish uchun tavsiya etaman.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
Tuproqshunoslik va agrotexnologiyalar
kafedrasi professori **M.Abduraximov**